

Nad dachami Szczecina

Udana niedziela z „LOT”-em

WCZORAJSZY dzień na długo pozostanie w pamięci wielu szczecinian, szczególnie najmłodszych, którzy uczestniczyli w imprezach pn. „Nad dachami Szczecina”, zorganizowanych przez Polskie Linie Lotnicze „LOT”, redakcję „Kurier” i Wojewódzką Komisję Związków Zawodowych. Po raz pierwszy była to okazja obejrzenia Szczecina z wysokości kilkuset metrów, przyjrzenia się pracy pilotów i obsługi naziemnej, poznać tajników samolotu.

O godzinie 10.30 samolot startuje do pierwszego lotu próbno-dowodowego. Wszystkie głowy są zwrócone w kierunku okienek. Każdy obserwuje uważnie kolejne czynności: kolowanie po betonowym pasie, oderwanie się od ziemi, schowanie podwozia. Słychać komentarze. Szczególnie najmłodsi uczestnicy ogromnie przeżywała swój pierwszy w życiu lot samolotem.

(Dokończenie na str. 2)

Foto: Al. Wituszyński

GODZINA 10. Na lotnisku w Goleniowie panuje już ożywiony ruch. Na parkingu stoją samochody ze Szczecina, Goleniowa, Kamienia Po Morskiego. Wiele osób przygląda się, na tarasie z daleka, sylwetce samolotu „AN — 24”. Kończy się właśnie odprawa pierwszej grupy uczestników. Przeważają w nich mieszkańcy Goleniowa. Oni przyjechali najwcześniej.

W kilka minut po odprawie wszyscy przechodzą na wiecie lotniska. Po chwili są już w samolocie, zajmują miejsca. Stewardessa Elżbieta Błażej przypomina o zapleciu pasów, rozosił cukierki. Drzwi na już zamknięte, słychać szum uruchamianych silników. Pani Elżbieta wita uczestników tradycyjną formułą: „Dzień dobry panstwo. Kapitani Sawicki wraz z załogą witają państwa na pokładzie samolotu Polskich Linii Lotniczych. Jest to samolot typu „Antonow 24 B”, którym polecimy nad Szczecinem na wysokości 500 metrów.

Krokodyla odyseja

PO LATACH występów w cyrku australijskim krokodylowi Hektorowi zuzdł się karyera artystyczna, zbiegł w czasie występów w Canberry i osiedlił się w rzecze, sprytnie omijając zaskawiane pulapki. Ludzie dali mu spokój, zaś czterometrowy kołos przeniósł się po pewnym czasie do szluzowego jeziora-basenu. Władze miejscie postanowiły usunąć intruza, ale mieszkańcy miasta gwałtownie zaprotestowali. Rozpisano ankietę, w której absolutna większość respondentów opowiedziała się w obronie Hektora.

Salomonowy wyrok

W ARCHIWACH angielskiego miasta Nottingham znaleziono niedawno akta sprawy z 1897 roku, w której osądzonych zostało za identyczne przestępstwo dwoje mężczyzn: niejaki Jesso i Alkonk. Oba na karę śmierci. Pierwszy za próbe zabójstwa drugiego, drugi za identyczny zamiar mordercy w stosunku do pierwszego. Losy obu zabójców-ofiar nie zostały odnotowane w aktach sądowych.

„To najszcześniejszy dzień w moim życiu”

Angela Davis uniewinniona!

NOWY JORK PAP. W niedzielę wieczorem ława przysięgłych w sądzie San Jose (Kalifornia) orzekła, że Angela Davis, murzyńska komunistka, nie jest winna czynów zarzucanych jej w akcie oskarżenia. Ława przysięgłych wydała orzeczenie po posiedzeniu trwającym bez przerwy 13 godzin.

CAŁA SPRAWA zwołowana została przez Federalne Biuro Śledcze (FBI), które dostarczyło „dowodów” przeciwko Angeli Davis. Przypomnijmy — akt oskarżenia zarzucał Angeli Davis, iż dostarczyła ona broni 17-letniemu Jonathanowi Jacksonowi, który w sierpniu 1970 roku używając tej właśnie broni usiłował uwolnić z sali sądu w San Rafael trzech oskarżonych biorąc jako zakładników prokuratora i czterech sędziów przysięgłych. W wyniku strzelaniny zginął Jonathan, prokurator i dwóch więźniów. Według prawa kalifornijskiego, dostarczenie broni osobom trzecim, które posługują się nią ponaobnie morderstwo, jest równoznaczne z udziałem w morderstwie i grozi za to kara śmierci.

Po procesie stało się jeszcze bardziej oczywiste, że „sora Angeli Davis” została sabyrykowana.

PO OGŁOSZENIU wyroku w czasie się konferencji prasowej w obszarze której Angela Davis płacząc z radości oświadczyła, że jest to jej najszczęśliwszy dzień w życiu. Powiedziała ona także, że nadal będzie walczyć o uwolnienie wszystkich więźniów politycznych w Stanach Zjednoczonych i o wolność wszystkich nieвинnych na całym świecie.

Franklin Alexander — przewodniczący amerykańskiego komitetu obrony Angeli Davis oświadczył: Wszyscy wiemy, że jest to przede wszystkim zwycięstwo mas ludo-

Kurier

Szczeciński

PONIEDZ., 5
CZERWCA
1972 ROKU
WYD. AB

№ 131 (8619)
Rok założenia 1945
Cena 50 groszy

Realizacja postanowień porozumienia czterostronnego

Mieszkańcy Berlina zach. odwiedzają NRD

BERLIN PAP. Niedziela 4 bm., była pierwszym dniem, w którym zaczęły obowiązywać w całej rozciągłości postanowienia, wynikające z czterostronnego porozumienia w sprawie Berlina zachodniego. Porozumienie weszło w życie po złożeniu podpisów przez ministrów spraw zagranicznych: ZSRR, USA, Wielkiej Brytanii i Francji pod protokołem końcowym, co nastąpiło w sobotę 3 bm.

BEZ ZŁOWIKI, nazajutrz po podpisaniu końcowego protokołu porozumienia czterostronne-

go w sprawie Berlina zachodniego, zostały otwarte w tym mieście biura, załatwiające formalności związane z wyjazdami mieszkańców Berlina zachodniego do NRD. Pierwsi podróżni już w niedzielę skorzystali z tych możliwości, wyrażając zadowolenie, że teraz istnieć będą już one stałe.

UŁATWIENIA TE, przyjęte w trosce o dobro mieszkańców Berlina zachodniego i poprawę warunków ich życia, wprowadzono przy zachowaniu suwerenności praw NRD. Reguluje je dokument uzupełniający porozumienie czterostronne, a mianowicie porozumienie między rządem NRD a Senatem Berlina zachodniego w sprawie ułatwień i ulepszeń w ruchu turystycznym i w składaniu wizyt.

Rozwiązania znalezione przez obie strony przewidują, iż osobom, których miejscem stałego zamieszkania jest Berlin zachodni, udzielać się będzie zezwolen na jednorazowy lub wielokrotny przyjazd do NRD, łącznie na okres 30 dni w roku. Wjazd do NRD zezwany będzie z przyczyn humanitarnych, rodzinnych, religijnych, w celach kulturalnych i turystycznych, a także społecznych, naukowych i gospodarczo-handlowych. Z pilnych przyczyn rodzinnych lub humanitarnych może być wyrażona zgoda na wjazd nawet jeśli zainteresowane osoby wycepuły już limit czasowy 30 dni. Dotychczas berlińscy zachodni korzystali b. rzadko z przepustek do NRD i jej stółce w celu odwiedzenia swych krewnych i przyjaciół.

NIEDZIELA była też pierwszym dniem praktycznego sprawowania funkcjonowania porozumienia NRD—NRF o ruchu tranzytowym między NRF a Berlinem zachodnim przez obszar państwowy NRD. Przedsta wiciele rządu NRF oraz Senatu Berlina zachodniego obserwowali przebieg ruchu tranzytowego

Dotlenianie mózgow

EKSPERYMENT z dotlenianiem organizmów studentów przeprowadzono na uniwersytecie w Nowym Jorku. Zdaniem tamtejszych specjalistów, po takim nowym zasilaniu w przeciągu 15 dni zdolność opanowania wykładanych przedmiotów znacznie zwiększa się u pacjentów. Wniosek nie brzmi jednak zbyt optymistycznie. W raporcie wiele mówi się o tym, że ten w atmosferze naszych miast jest coraz mniej, skutki czego łatwo wytłumaczyć odwracając wyniki eksperymentu.

Tego jeszcze nie było

Wiropląt domowej produkcji!

KILKU zapaleńców z Malborka postanowili... konkurować z najbardziej precyzyjnym przemysłem światła — przemysłem lotniczym. Dwa bracia, Roman i Mieczysław Orliński oraz trzech innych hobbystów lotnictwa przystąpiło do budowy wiropłata, zwanego inaczej śmigłowcem-wiatrakowcem. Wiatrakowiec posiada śmigło nośne pedne i może latawać z bardzo małą predkością. Konstruktorzy-amatorzy z Malborka zdobyli z zagranicy plany budowy takiego wężlika, kupili silnik czterocyliniowy o mocy 66 KM, który pracuje na benzynie 70-oktanolowej i w zasadzie używany jest do sportowych awionetek. Jego silnik uciążliwy wynosi 140 kg.

Mając plany, i silnik konstruktorzy przystąpili do budowy wiropłata. Jest on już prawie gotowy. Ma 300 cm długości, 210 cm wysokości i 194 cm szerokości. Waga 150 kg, przysięczalna szybkość 140 km/godzinę, a pułap nawet do 3 tys. m. Wiropląt jest jednoosobowy. Wystarczy mu do startu 20-30 m rozbiegu.

Pierwsze próby konstruktorzy zamierzają odbyć na wodzie, aby w razie niepowodzenia — lądowanie było miękkie. Wierzą jednak, że wystarczy pójść gładko i że lot „latającym krzesłem” się uda. (1)

68 dzień ofensywy

W Wietnamie nie słabną walki

PARYŻ, LONDYN PAP. Niedziela jest 68 dniem ofensywy sił patriotycznych w Wietnamie Północnym. Patriotci prowadzą swe operacje nadal z dużą aktywnością. W ciągu ostatnich 24 godzin atakowali oni pozycje nieprzyjacielskie w rejonie miasta Kontum — na Płaskowyżu Centralnym, w pobliżu An Loe — 30 km na północ od Sajgonu oraz w nadmorskiej prowincji Binh Dinh.

Przez całą niedzielę trwały niezwykle zaciete walki w pobliżu miasta Phu My, położonego w prowincji Binh Dinh — 40 km na północny wschód od Sajgonu.

Lotnictwo USA przeprowadziło intensywne naloty bombowe na rejon koncentracji sił wyzwoleńczych w rejonie miasta Kontum oraz w rejonie Phu My. W pobliżu tej ostatniej miejscowości partyci zestrzelili w poniedziałek myśliwiec bombardujący typu „Phantom”. Dwa piloty amerykańscy zginęli.

Pogrzeb księcia Windsoru

LONDYN PAP. W dniu dzisiejszym księżna Windsoru i brytyjska rodzina królewska weźmie udział w ichym, skromnym pogrzebie księcia Windsoru, który 36 lat temu przez 11 miesięcy władał Wielką Brytanią jako król Edward VIII. Zwłoki księcia spoczną w parku w Windsorze, w pobliżu grobu królowej Wiktorii.

W zwierciadle wydarzeń

Piąta rocznica izraelskiej agresji

PIĘĆ lat temu, z 5 na 6 czerwca, wojska izraelskie dokonały błyskawicznej napadzi na trzy sąsiednie kraje arabskie: Egipt, Syrię, Jordanię. W pięć lat później, w 1972 roku, zagrabione wówczas bezprawnie ziemie tych krajów nadal znajdują się pod izraelską okupacją. Przez te pięć lat nie ustawały wysiłki, zmierzające do pokojowego rozwiązania konfliktu na Bliskim Wschodzie, ale nie daly one dotychczas rezultatu. Rozbiły się o mur oporu rządu w Tel Awiwie, chociaż za zwrotem zagrabionych ziem arabskich i stworzeniem gwarancji bezpieczeństwa dla wszystkich państw tego rejonu wypowiedziała się jednogłośnie już w 1967 roku Rada Bezpieczeństwa ONZ.

Prezydent Tito przybywa dziś do Moskwy

MOSKWA PAP. Dziś rozpocznie wizytę w Związku Radzieckim przyzwydni Jugosłowiańczyk Josip Broz Tito. Przybędzie on do Moskwy w godzinach popołudniowych. W czasie 5-dniowego pobytu w ZSRR prezydent Tito — poza Moskwą — odwiedzi również stolice Lwowa — Rygę.

Jak wiadomo, Prezydium Rady Najwyższej ZSRR przyznało prezydentowi Tito Order Lenina w związku z 80 rocznicą jego urodzin. Pod czas pobytu w Moskwie odbędą się uroczyste wreczenie mu tego wysokiego odznaczenia.

Do rozpoczynających się rozmów radziecko-jugosłowiańskich obie strony przywiązują dużą wagę.

ZAKOŃCZYŁA SIĘ KONFERENCJA NAFTOWA W ALGERZIE

A W Algierze zakończyła się 8 konferencja krajów arabskich, poświęcona problemom naftowym. Jej uczestnicy uchwaliли szereg rezolucji, wskaźujących na wagę rozszerzenia sąpowodnej bazy przemysłu naftowego. Rezolucje podkreślają konieczność stworzenia skutecznej kontroli nad wydobyciem ropy naftowej w krajach arabskich. Uczestnicy konferencji wyrazili zadowolenie z nacionalizacji zasobnych ropy wyczystw naftowych w Iraku i Syrii.

W IRLANDII NADAL EKSPLODOWAŁY BOMBY

A Doniesienia, jakie napłynęły w niedzielę z Irlandii Północnej mówią o dalszych eksplozjach, ofiarach śmiertelnych i rannych. W sobotę w Londonderry wojska brytyjskie zaatakowały drogę główną, między innymi protestantów, którzy chcieli wdrzeć się do dzielnicy katolickiej, by dokonać tam pogromu. Doszło do walk zniszczeń z obu stron.

N w nocy z soboty na niedzielę w Belfastie zastrzelony został na ulicy pewien mężczyzna. Nie udało się ustalić, kto dokonał tego morderstwa. W tym samym mieście przed barcem „Britania” eksplodowała bomba umieszczona w zaparkowanym samochodzie. 47 osób zostało rannych.

SAMOLET WOSKOWY USA KOZBIŁ SIĘ W MARIOKU

A W sobotę na wybrzeżu marokańskim rozbił się samolot wywodzący USA z 14 osobami na pokładzie. Nikt nie przeżył katastrofy.

OD DWÓCH lat na Bliskim Wschodzie obowiązuje zawsze nie ognia. Ale po pierwsze — Izrael narusza je nieustannie, czego przykładem jest szereg napadzi na Liban pod pretekstem odwetu za działalność palestyńskiego ruchu oporu. A po drugie — tego rodzaju stan jest prowizorka, która nie może trwać wiecznie, tym bardziej, że wykorzystują to izraelskie władze okupacyjne do umacniania swoich pozycji na ziemiach zaanektowanych. Tak więc jest to niezwykle niebezpieczna sytuacja, która bardzo łatwo może przerodzić się w nowy konflikt zbrojny.

ZASŁUGA Egiptu, nieżyjącego prezydenta Naser'a i jego następcy Sadata, jest wytrwale dążenie do sprawiedliwego rozwiązania kryzysu bliskowschodniego i zadłużenia nisławnym żądaniom pozostawionych państw arabskich. Egipt poparł rezolucje Rady Bezpieczeństwa i misje specjalnego wysłannika sekretarza generalnego ONZ Gunnara Jarringa. Odkrywał też i odgrywał w świecie arabskim czołową rolę jeśli idzie o dążenie do zjednoczenia sil całego świata arabskiego, w którym działają bardzo różne tendencje i prądy. Wydaje się, że ostatnie jego inicjatywy dyplomatyczne w tym względzie mogą się okazać owocne dla przybliżenia tego celu.

W konflikcie bliskowschodnim ZSRR, Polska i inne państwa regionalistyczne od początku poparły ofiary agresji. Radziecko-egipski układ o przyjaźni i pomocy jest nie zwykłym istotnym elementem układu sił na Bliskim Wschodzie. Gdyby nie to, że niektóre mocarstwa, a

Terror chorwackich faszystów w Skandynawii

KOPENHAGA PAP. Tolerowane w Szwecji i Dani terrorowe organizacje faszystowskie, tzw. „ustaszów”, rozchwyliły się do 1969 siłami, że zagrażają stabilności nielokowych instytucji i skandynawskich. Jak informuje prasa, powstana duńska firma turystyczna „Spies-Tesor” zapowiedziała, że wstrzymuje organizowanie wycieczek zbiorowych do Jugosławii, albo wrem działające w Szwecji i Danii grupy „ustaszów” zarzuciły, iż będą umieszczać bomby w samolotach z udajami się do Jugosławii turystami skandynawskimi. Na razie władze szwedzkie i duńskie nie podjęły żadnych kroków, by zlikwidować nielegalną działalność chorwackich faszystów.

EKSPERYMENTALNY budynek wielkiej jeźdźni autobusowej na 500 pojazdów, budowany w Kłowie, odznacza się ciekawą formą architektoniczną. Zajeżdźnia do hala o średnicy 100 m z 18-metrową wieżą w środku, skład umocowano śli liny stalowe, biegnące ku ścianom zewnętrzny, tworzą sieć podtrzymującą dach z betonowych płyt. Na zdjęciu: panorama kłowski jeźdźni autobusowej. (CAF)

zwłaszcza Stany Zjednoczone, poparły Izrael — moralnie i materialnie, o czym świadczy niedawna decyzja o zniesieniu embargo na dostawy samolotów „Phantom” dla Tel Awiwu — Izrael musiałby znaleźć bardziej elastyczne stanowisko i podporządkować się ustaleniom Rady Bezpieczeństwa ONZ.

KONFLIKT bliskowschodni domaga się pilnego rozwiązania i to tym bardziej, że na wielu kluczowych odcinkach stosunków międzynarodowych — w Europie i w świecie — zaznaczają się coraz silniej tendencje ku odprężeniu i umocnieniu bezpieczeństwa. Wiele ociekuje też opinia światowa od USA, których prezydent zdecydował w Moskwie gotowość działania na rzecz powodzenia misji Jarringa. Od tego, co uczyni USA w praktyce swych stosunków z Izraelem, może w dużej mierze zależeć dalsza linia polityki Tew Awiwu i dalszy rozwój sytuacji, która przecież w taki czy inny sposób musi doprowadzić do oddania krajom arabskim tego, co im zabrano drogą przemocy.

Z. A.

Metro pod kościołem, czyli...

Co zagraża katedrze św. Stefana?

(Korespondencja z Wiednia)

PRZETRWAŁA SZESZCSET LAT, Turków i bomby anno 1945. Teraz ma się rozstrzygnąć, czy przetrwa budowę wieńców metra, którego kierunek z dużą lekkomyślnością wyznaczono bezpośrednio pod szacowną budowlą.

Z OKAZJI podjęcia już ważnej inwestycji wiele mówiono w stolicy Austrii o nowoczesności, potrzebie rozwoju komunikacji w zatłoczonym śródmieściu i dopiero niedawno zaczęło się zastanawiać, czy ukończona przez wieńcówców katedra zdoła ostać się podziemnej „kolejki roboczej”.

Obawy te nie są bynajmniej bezpodstawne. Przypominano mianowicie że:

— Pozycja katedry już teraz odchyliła się od pionu, a cały gmach, podobnie jak inne starodawne świątynie, stopniowo zapada się w ziemię. I tak romańska podłoga katedry znajduje się dzisiaj o 55 cm poniżej swego pierwotnego poziomu. Wymuska wieża obsunęła się prawdopodobnie jeszcze głębiej. W rezultacie tych przesunięć w środkowej nawie kościoła nastąpiły złośliwe rysy.

— Fundamenty katedry spoczywają na żwirze, zmieszonym z namieszonym przez wody Dunaju, Hem i obsuwającym się łessie. Ten osiast tworzy najwęższą, najbardziej obciążoną warstwę. Co będzie, jeżeli warstwa ta obsunie się w czasie kopania?

— Katedra stoi na miejscu dawnych katakomb, cementary, kaplic, wreszcie piwnic świątecznych miesz-

kańskich siedzi. Czy nie należy obawiać się najgorszego, kiedy „wielki kret” zbliży się do zbudowania podziemnych murów?

KOMISJA specjalistów udatła się z Wiednia do Mediolanu, by zbadać na miejscu konsekwencje analogicznych robót pod tamtejszą katedrą i wrócić mocno zdępcymowaną Katedrą mediolańską bowiem z przerażającą szybkością zapada się w ziemię.

Zrozumiałe więc, że w Wiedniu coraz głośniejsze rozlegały się protesty przeciw budowie metra pod katedrą. Pod naciskiem opinii władze miejskie obiecały zastosować nadzwyczajne środki ostrożności. Szacowną budowlę poddano najpierw starannemu badaniu. Następnie w 99 najważniejszych punktach katedry założono (na okres budowy odcinka metra) elektroniczne przyrządy pomiarowe. Ich zadanie polega na wskazywaniu najbardziej niebezpiecznych choćby przesunięć w murach budowli.

Na koniec postanowiono sięgnąć do publicznej kiesi i wzniesić wielki mur ochronny przylegający do najbardziej zagrożonej części zachodniej. Wiedniejscy ojcowie miasta zapewniali chórem, że dzięki temu „jedynemu w swoim rodzaju zabezpieczeniu” nie może się przydarzyć. Przyjaźnijmiej, dodają, „według ludzkiego rozeznania i miary”.

J. ROTZER

ESTHER Anderson, aktorka pochodząca z Jamajki gra rolę siostrzenicy afrykańskiego ambasadora w filmie „A Warm December” („Ciepły grudzień”), realizowanym w Londynie. Jej partnerem i jednocześnie reżyserem filmu jest znany aktor amerykański Sidney Poitier. (CAF)

Brandt w USA

WASZYNGTON PAP. Kanceler NIEF Willy Brandt przybył w niedzielę po południu do Bostonu. Brandt, który odbywa prywatną podróż po Stanach Zjednoczonych, ma wrócić w poniedziałek wieczorem do Bonn.

Podziemna ciepłarnia

MOSKWA PAP. W jednej z kościoł w pobliżu miasta Donieck w Związku Radzieckim na głębokości 730 metrów zbudowano ciepłarnię. Około czterdziestu gatunków kwiatów i warzyw posadzono tam w zamkniętym roku. Piętnaście spośród nich przyjęło się.

Podziemna ciepłarnia zbudowana została w starożytnych fundamentach kościoła węgla kamiennego, gdzie ułpnie węgla stała temperatura 21 — 24 stopnie Celsjusza. Źródłem światła są świetliki, używane normalnie w takich kopalniach. Autorzy eksperymentu sądzą, że w „głębokiej ciepłarni” można będzie przez cały rok hodować kwiaty i nowalijki.

Stuletni bohaterowie filmu

UNIKALNY pełnometrażowy film pt. „Długowieczni” powstał ostatnio w Północno-Kaukaskim Studio „Telefilm”. Autorem scenariusza jest chirurg z Groznego, B. Kindarow, a film opowiada o życiu ludzi w wieku lat 100 i więcej. Długowieczni grają wyłącznie role własne, demonstrując prawdziwą radość życia i pełną sprawność w pracy. Budują więc na filmie most, tańczą na zabawie, a nawet pedżą na koniach, biorąc udział w turnieju jazdy i skoków, przy czym żaden z nich nie ma mniej niż 100 lat.

Zamiast 14 aut

ORYGINALNE tablice otrzymały autobusy miejskie w Lyonie. Tekst otrzeza kierowców samochodów osobowych następującymi słowami: „Gdyby mnie nie było, widzielibyście przed sobą 14 aut, których widok wam zaslaniam”.

